

בתי המשפט

<u>עת"מ 783/03</u>	<u>בבית המשפט המחוזי בירושלים</u>
<u>בש"א 7254/03</u>	<u>בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים</u>
29/01/2004	כב' השופטת מוסיה ארד - סגנית נשיא בפני:

בעניין: 1. זיאד (חסר מס' ת"ז)

2. זיאד, ת"ז

3. עיסא, ת"ז

4. זיאד, ת"ז

5. זיאד, ת"ז

6. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה

זלצברגר

ע"י ב"כ עו"ד עדי לנדאו

העותרים

נ ג ד

1. משרד הפנים

2. מנהל לשכת מינהל האוכלוסין

3. מנהל לשכת מינהל האוכלוסין במזרח ירושלים

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

המשיבים

פסק דין

1. עניינה של העתירה במתן מעמד של תושב קבע בישראל לעותר

ס זיאד (להלן - "העותר").

2. העותר, יליד 1.2.78, נולד בכפר בית ליקיה הנמצא בתחומי הגדה המערבית. עם לידתו, קיבל העותר תעודת לידה של האזור מהמינהל האזרחי ונרשם בפנקס הלידות. הוריו של העותר נישאו בבית הדין השרעי ברמאללה. כשנה לאחר לידת העותר, התגרשו הוריו. אמו של העותר תושבת הגדה המערבית, ומוצאה מהכפר בית ליקיה. אביו של העותר היה תושב קבע בישראל. בשנת 1979 העתיק האב את מרכז חייו לירדן. האב נישא בשנית והוא מתגורר בירדן עד היום. האם נישאה אף היא בשנית, ונטשה את העותר. בשנים הראשונות, התגורר העותר אצל סבתו, אם אמו, בליקיה. בגיל 13 עבר העותר להתגורר עם אחיו בירושלים.

3. לעותר אין מסמך מזהה כלשהו. אביו של העותר לא הגיש עבורו בקשה לקבלת מעמד בישראל. כמו-כן, הוריו של העותר והעותר עצמו לא הסדירו את רישומו במרשם האוכלוסין באזור.

4. בשנת 1994, בעת שהעותר היה כבן 16 שנים, נתמנה עותר 2, אחיו הגדול של העותר, על-ידי בית הדין השרעי בירושלים לאפוטרופסו של העותר.

5. בגיל צעיר נשר העותר מבית הספר ועבד בעבודות מזדמנות במקומות שונים. בעודו נער, עבר העותר להתגורר בתל-אביב, ברמלה ובסביבה. כיום, שוהה העותר מרבית הזמן בתל-אביב. הוא ישן במקומות עבודה, אצל מכרים, ובגנים ציבוריים. כשאוזל כספו, מגיע

העותר לירושלים וישן בבית אהיו.

6. לעותר בעיות נפשיות והוא מכור לסמים. לעותר גם עבר פלילי לא מבוטל. בשנת 2000 הורשע העותר בעבירות הצתה ואיומים ונדון למאסר בפועל לתקופה של שמונה חודשים ולמאסר על תנאי. בשנת 2002 הורשע העותר בעבירה של תיווך בעסקי סמים מסוכנים ושהיה בלתי חוקית בישראל ונדון לשישה חודשי מאסר בפועל. כן תלויים ועומדים נגד העותר תיקים בחשד לביצוע עבירות של תקיפת שוטרים, התחזות והפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו. כנגד העותר רשומים כעשרים תיקים נוספים בעיקר בגין עבירות סמים ורכוש, אשר נסגרו מחוסר עניין לציבור. לאחרונה, נעצר העותר במסגרת תיק נוסף (פ"א 20772/03) בחשד לביצוע עבירה של החזקת אגרופן או סכין למטרה בלתי חוקית.

7. בקשות לאיחוד משפחות בעניינו של העותר, שהגישו בעבר אהיו המתגוררים בירושלים, נדחו, בין השאר, בשל מניעה פלילית.

8. העותר מבסס את עתירתו על הטענה, כי מצבו הנו כשל "חסר מעמד" במקום כלשהו בעולם, וכי זיקתו היחידה היא למדינת ישראל. העותר השתלב, לטענתו, בחברה הישראלית, והוא דובר עברית על בוריה. מרבית מכריו הם יהודים ישראלים, ולמעשה, מאז מות סבתו, הוא אינו מכיר איש מקרוב מחוץ לישראל.

9. בשנה האחרונה, עקב המצב הביטחוני, נעצר העותר לעתים תכופות בגין שהיה בלתי חוקית בישראל. העותר מסרב להיעתר

להפצרות אחיו להסתתר בביתם בירושלים.

10. לטענת העותר, נסיבות חייו הקשות נכללות בגדר המקרים החריגים בהם קיימים שיקולים מיוחדים המצדיקים הענקת מעמד של תושב קבע. לטענתם, סירוב המשיבים להעניק לעותר מעמד, פוגע בזכויות היסוד של העותר. כן טוענים המשיבים, כי עמדת המשיבים מנוגדת למשפט הבינלאומי, היא חורגת ממתחם הסבירות ואיננה עומדת במבחנים של תכליתיות, מידתיות והוגנות.

11. המשיבים טוענים, כי העותר נולד בגדה המערבית, גדל בה בשנות ילדותו, ומשפחת אמו, אף היא מהגדה המערבית. לפיכך, עליו להירשם שם.

המשיבים מוסיפים וטוענים, כי די בעברו הפלילי של העותר כדי להצדיק את דחיית בקשתו לקבלת מעמד של תושב קבע בישראל.

לעניין קבלת מעמד באזור, מפנים המשיבים לסעיף 28 לנספח האזרחי להסכם הביניים בין ישראל לבין הרשות הפלסטינית, לפיו תיקון קובץ מרשם האוכלוסין באזור והענקת רשיונות ישיבה וביקור באזור נתונים בידי הרשות הפלסטינית. הסמכות להכריע בבקשה לאיחוד משפחות באזור היא בידי הרשות הפלסטינית, בכפוף לאישור הגורם הישראלי המוסמך. כיום, נוכח המצב המדיני והביטחוני מאז חודש ספטמבר 2000, אין מטפלים בישראל בבקשות לאיחוד משפחות באזור. לפיכך, לא ניתן יהיה להיעתר לבקשת העותר להסדרת מעמדו

12. בנסיבות אלה, וכדי למנוע מהעותר לשהות בישראל בניגוד לחוק עד שניתן יהא להסדיר את מעמדו של העותר במרשם התושבים באזור, מסכימים המשיבים להעניק לעותר מעמד זמני מקביל לרישיון ישיבה מסוג ב/1 למשך תקופה של שנה. כל זאת, בתנאי שהעותר יתחייב להגיש לרשות הפלסטינית בקשה לרשמו במרשם האוכלוסין באזור, אשר תטופל מיד עם חידוש הפעלתו של הליך הטיפול בבקשות אלה וכן בכפוף להתחייבות אחיו להרחיקו מעיסוקו בפלילים וליטול אחריות לשיקומו, כל עוד נמצא הוא בתחום ישראל. העותר יכול לפנות בבקשה להאריך את תקופת רישיון הישיבה, ובקשתו תבחן בשים לב למכלול השיקולים והנסיבות, ובכפוף לעמידתו בתנאים האמורים.

13. נסיבות חייו של העותר קשות ויוצאות דופן. מדובר בבחור צעיר שננטש בגיל צעיר על-ידי הוריו. העותר גדל אצל סבתו ולאחר מכן אצל אחיו ללא מסגרת משפחתית יציבה. לעותר אף אין מעמד חוקי באזור או בישראל. יש להניח, כי כתוצאה מנסיבות אלה, נגרמו לעותר בעיות נפשיות ואחרות, והוא אף התדרדר לדרך הפשע.

14. על אף הבנתי את מצוקתו של העותר, אין בידי להתערב בהחלטת המשיבים. הסמכות לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952, מסורה לשר הפנים. סמכות זו מעניקה לשר הפנים (ולמי שפועל על-פי העברת סמכויות מהשר) שיקול דעת רחב בכל הנוגע להענקת אשרות כניסה ורשיונות ישיבה בישראל (ראו בג"צ 758/88 קנדל נ' שר

הפנים, פ"ד מו(4) 505, 520). הטעם לכך נובע מזכותה של המדינה - כמו כל מדינה מתוקנת - לבקר ולפקח על הליכי הקניית זכויות למבקשים לבוא בשעריה (ראו בג"צ 482/71 **לאוניה מאה קלרק ו-7 אח' נ' שר הפנים ואח'**, פ"ד כז(1) 113, 116; בג"צ 1031/93 **אליאן חווה פסרו (גולדשטיין) נ' שר הפנים**, פ"ד מט(4) 661, 705).

15. מצבו של העותר מצדיק התחשבות מיוחדת, וזאת בשל נסיבותיו האישיות ומכיוון שבמצב הקיים, אין בידי העותר לקבל מעמד חוקי באזור. המשיב אכן התחשב במצבו הקשה של העותר. לכן, נאות המשיב, למרות התנהגותו העבריינית של העותר, להעניק לו, כפוף לתנאים האמורים, מעמד חוקי, אף כי זמני. בנסיבות אלה, אין בהחלטת המשיב פגם מן הפגמים המצדיקים את התערבות בית המשפט.

16. לפיכך, אני דוחה את העתירה.

המזכירות תשלח פסק הדין לבאי-כוח הצדדים בפקסימיליה.

ניתן היום, כ"ח בטבת, תשס"ד (22 בינואר 2004), בהעדר הצדדים.

מוסיה ארד, סגנית

נשיא